

Da Petrovs tvivl kom verden til gode

Den kolde krig kunne være blevet hed, hvis en sovjetisk officer ikke havde været forsynet med tvivlens nådegave en nat for 30 år siden. Ny bog om gammel historie.

Øjvind Kyrø: Manden der reddede verden. People's Press, 170 sider, 200 kroner. Har du Pluskort, får du 15 procent rabat på bøger i Boghallen eller fri levering hos Saxo.com. Læs mere på politiken.dk/plus.

Der var engang en krig. En kold krig, der ved flere lejligheder var snublende tæt på at blive en særdeles hed affære, et atomart ragnarok.

En af disse nærdødsoplevelser udspilte sig for snart 30 år siden, 26. september 1983 fra klokken 17 minutter over midnat og de kommende 20-30 minutter på en hemmelig varslingsstation uden for Moskva, hvor den 44-årige ingeniør og officer Stanislav Petrov havde vagten.

Verdens to supermagter på det tidspunkt, USA og Sovjetunionen, havde hver især rustet sig til op over kindtænderne med atomvåben, monteret på langtrækkende raketter. Nok til at slå hinanden og os andre ihjel flere gange.

Meningen med galskaben var sådan set, at de to atommagter kunne holde hinanden i skak med deres enorme slagkraft. Men hvis en af de aldrende statsledere nu skulle få tics i atomfingern, ville det jo være rart for den anden at vide, at nu var ødelæggelsen på vej, og så kunne man jo lige så godt gøre katastrofen total ved at sende en atomstorm den modsatte vej. Så stod det da 1-1 i en kamp, der ikke længere var tilskuere til.

Det var derfor, Stanislav Petrov var på vagt natten til 26. september 1983. Hvis USA fyrede raketter af mod Sovjet, ville satellitter hængt op over USA registrere den kraftige varmeudvikling og få alarmerne til at bimle på varslingsstationen Serpukhov-15.

Og det var det, der skete den nat. Faktisk meldte systemet om fem raketter. Men der havde før været falske alarmer, og da systemet i sagens natur aldrig havde været testet af virkeligheden, var Petrov i tvivl, om der nu også var amerikanske raketter på vej mod Sovjet. Han havde selv været med til at konstruere stationen og kendte dens svagheder.

Petrov havde cheferne i røret, men

INTEGRITET. Major Stanislav Petrov holdt hovedet koldt. Foto: Privat

holdt stand. Han var ikke sikker på, at der var dødbringende våben på vej mod hans land. Tog han fejl, ville de første atomraketter komme til syne på de sovjetiske radarskærme inden for et kvarter.

Men Stanislav Petrov tog ikke fejl. Klokken 00:35 var det overstået. Der var ingen *Stars and Stripes*-raketter i den sovjetiske horisont, og den alderssvækkede sovjetiske leder, Jurij Andropov, blev aldrig vækket af sin dårlige nattesøvn og bedt om i sin omtågede tilstand at tage stilling til, om han ville trykke på atomknappen.

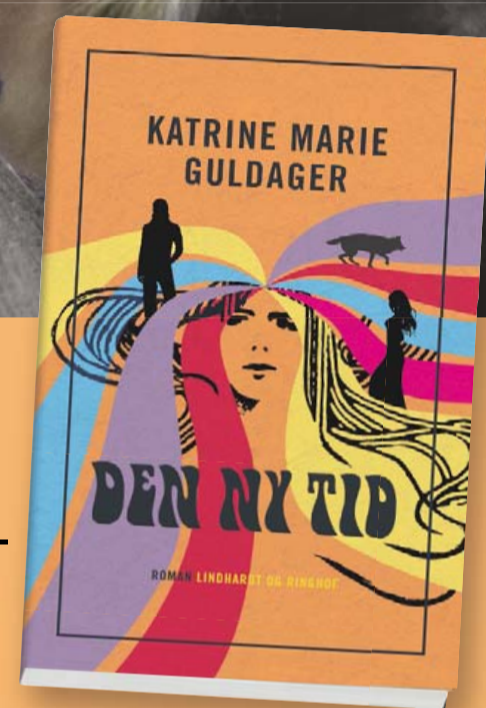
Stanislav Petrov blev først anerkendt og siden syndebug i det sovjetiske system for sin indsats den nat. Så kollapsede USSR, og da historien om Petrov for snart 10 år siden nåede USA, blev han hædret som 'Manden der reddede verden'.

Journalist og forfatter Øjvind Kyrø har nu fundet anledning til at skrive en bog om Petrov på baggrund af sine flere år gamle samtaler med ham. Hans skæbne er pakket ind i historien om den kolde krig. En kortere velskrevet og letlæst sag, hvis man har behov for at få de kolde årtier i forrige århundrede genopfrisket, tilsat en ordentlig dosis Petrov.

Den gamle herre mener selv, at Vesten har overdrevet hans rolle: »Jeg passede bare mit arbejde ... jeg tvivler stærkt på den historiske betydning af min indsats».

BO MALTESEN

bo.maltesen@pol.dk

"Den ny tid bliver i sig selv et bevidsthedsudvidende stof."

Berlingske

"Katrine Marie Guldager har nu skrevet en smukt afrundet, forklaret, humoristisk og uhyggelig trilogi om familien fra Køge."

Politiken

"Katrine Marie Guldager fortsætter sin serie om familien fra Køge i suveræn stil."

Kristeligt Dagblad

"Katrine Marie Guldagers saga er en stor bedrift."

Ekstra Bladet

Dagbladenes Bureau

Nordjyske